

Příloha č. 3 Rozhovory s pedagogickými pracovníky

Příloha obsahuje redigované záznamy rozhovorů s ředitelkou školy a s výchovnou poradkyní. Dokumentuje zejména neformální a neformalizované části školního preventivního ekosystému pro podporu žáků, kteří se dostali do problémů.

Záznam rozhovoru s ředitelkou Martinou Picko Baumannovou (MPB) – vedený on-line

Poznámka: Jedním z cílů tohoto úvodního rozhovoru bylo vytipovat v praxi školy, jejíž žáci dosahují stabilně nadprůměrných výsledků, ty prvky, které ji odlišují od většiny ostatních škol.

RV: Pochopil jsem, že jedním z přenositelných prvků a co není tak ovlivněné charakteristikou „malá škola“, je to, že velmi rychle se snažíte zachytit problém. Podstatou vaší odlišnosti je, že žáci pracují v malých skupinkách. To na například na gymnáziích není.

MPB: I gymnázia mají dělenou výuku, nejen na jazyky, ale i na přírodovědné předměty, už je ta třída aspoň na půlku. U nás je ale rozsah práce v menších skupinách výrazně vyšší.

RV: Pak je tam u vás velký podíl tvořivé práce rukama, při které je komunikace taková jiná, uvolněná.

MPB: Oni na sebe leccos vykecaj.

RV: Žáci jsou o sobě docela ochotní mluvit, mluví mezi sebou, začne se tam v hovoru projevovat nějaká potíže. Jak pracujete s tím, aby to sledování a reagování na hovory ze strany učitelů nebylo takové to sledování, aby tam ta tenká hranice důvěry fungovala?

MPB: Klíč je v tom, že většinou mají studenti k těm dílenským učitelům poměrně dobrý vztah. Tráví spolu hodně času, vlastně spolu tráví kolikrát víc času než v rodinách. Když je žák třeba tady na internátě, tak se svým výtvarníkem nebo dílenským učitelem tráví opravdu hodně času. Většinou se snažíme, když se nějaký problém objeví, tak se to neřeší indiskrétně ve skupince, ale ten výtvarník nebo dílenský učitel většinou za tím žákem přijde v momentě, kdy se to hodí, většinou se pak zeptá, jestli ten problém je nebo jestli se s tím dá něco dělat, a následně pak přijdou za mnou. Většinou už s tím, že je to nějak „předjednané“, že se taková věc bude asi muset řešit. Stavíme se k tomu tak, že nám nejde o to, někomu přidělat problém, když se třeba dozvíme i nějakou větší nepříjemnost. Aby oni nezískali třeba dojem, že po nich jdeme. Aby se nebáli nám to říct, protože nabízíme řešení.

RV: Je toto taková neformální dohoda, kterou máte s učiteli, je to výsledek kultury školy, nebo jste to i nějak procesovali?

MPB: Nevím, jestli se to dá brát, že například když máme výchovnou komisi, tak její součástí jsou vždy i ten výtvarník, dílenský učitel, protože to jsou zpravidla ti první. A následně se to pak dostává k třídnímu učiteli, k výchovnému poradci, podle toho, o jaký jde problém, třeba k preventivnímu. Teď třeba bychom chtěli zapojovat i našeho nového školního psychologa. Takže ten dílenský učitel a výtvarník jsou součástí výchovné komise. To je asi jediné zprocesování, které máme, jinak to probíhá opravdu dost neformálně. Když je nějaký problém a je to citlivější, tak je potřeba toho žáka nevyděsit, aby to nebrali tak, že já tam seshora na ně jakoby vlitnu, „pojdte okamžitě všichni do ředitelny“. Takto by to asi nezafungovalo tak dobře,

jako když se domluvíme, že ten dílenský učitel nebo výtvarník s tím studentem promluví ve stylu: „Je nějaký problém? Pojd'me to řešit.“ A pak se většinou teprve svolává schůzka, kde jsem většinou jen já. Pak až je ta výchovná komise, kde jsou dílenský učitel, já, výchovná poradkyně a další.

RV: Takže výchovná komise – ta má svoje pravidla.

MPB: Ano, výchovná komise, to už je to formalizované, předtím je neformální rozhovor.

RV: Neformální rozhovor tedy zprocesovaný není, ale patří do kultury vaší školy.

MPB: Výchovná komise – to už je taková třešnička na dortu. Tam už se to většinou nějak rozsekne. Je potřeba tu situaci nějak zmapovat, probrat – a ta výchovná komise je už takový ten strašák na konci, kdy to už musí být nějak zapsané, že se něco stalo. Na výchovnou komisi se to už dostane většinou dost předjednané, už jsou navržena řešení, už je domluvené, jakým způsobem se bude postupovat, je už připravený rozpis, podle kterého student má postupovat při doplňování chybějící práce.

RV: Byl tento způsob práce už před vámi?

MPB: Myslím, že to předtím nebylo, ale je to výsledek práce týmu kolem mě. První dva tři roky jsme to museli tak nějak nastavovat. Toto předjednávání před výchovnou komisí se nám osvědčilo jako nejlepší možná varianta. Nejdříve získat neformálně informace, promýšlet různé způsoby řešení – a pak to teprve nějakým způsobem formalizovat. Studenti, kteří mají problémy, tak to obvykle nejsou lidi, kteří slyší na nějaké věci jako dril, režim a podobné věci. To jsou lidi, kteří trošičku z toho systému vypadávají. Kdybych já na ně nastoupila jako ředitelka, tak by se spíš uzavřeli, než otevřeli a něco změnili. Pak už to ale musíme formalizovat, zpravidla jako právě tu výchovnou komisi, pozvat studenta, pozvat zákonného zástupce. A pak jsou tedy nějaké ty zápisy z komise a má to i nějaká pokračování, ale to už je pak takové vyústění celého.

RV: Právě mně z toho vyplynulo něco, co je výjimečného, že vy jako ředitelka tomu věnujete čas a energii. Když se objeví problém, jste na místě osobně, angažujete se.

MPB: Ano, tohle je dobré v tom, že pokud ti studenti vnímají ten zájem, tak ono to funguje, protože pak ten student získá dojem, že o něj opravdu jde.

RV: A že o něj, přes všechny ty problémy, stojíte.

MPB: Neznám každého studenta jménem, ale aspoň trošičku o nich vědět musím, a když se něco děje, musím rázem vědět mnohem víc, protože než se nějaký problém rozjede... Ono je těžké si jako ředitel najít ten čas, vedle těch provozních problémů, ale pro nás ředitele je to jedna z mála možností, jak se udržet v obraze a být v kontaktu s těmi studenty. Učím poměrně málo, takže vypadáváte z té pedagogické praxe. Tuhle část práce mám raději než vyplňování tabulek.

RV: Co si myslíte, že bychom měli do PIP vypíchnout, aby to bylo inspirativní i pro ředitele jiných typů a velikostí školy?

MPB: Já si myslím, že právě ten osobní přístup i přesto, věnovat čas a zájem, to strašně pomáhá. My bychom měli pracovat především s těmi lidmi, i když vím, že mnozí ředitelé toho mají velmi hodně. Když jste se studenty i učiteli v úzkém kontaktu, tak oni vám taky toho řeknou víc, než když třeba jdete jednou za měsíc s nimi na poradu.

RV: Vaše kolegyně mi říkala, že vy se na začátku každého školního roku chodíte podívat do tříd.

MPB: No, vítám je po prázdninách, to je normální. U prvních ročníků je to vždy celý den, aby věděli, koho potkávají, to je pro celý pedagogický sbor. První den ve škole máme už několik let tak, že první tři ročníky máme pozvané na osmou hodinu. Třídní učitel je přivítá a já je postupně oběhnu, to je hodinka. Přivítám je, maturantům řeknu, že se těším na jejich maturitní práce. U těch ostatních ročníků je tam taky vždy něco, např. vernisáž. „Jsem ráda, že jste tady, že jste v pořádku“ – je to víceméně krat'ounká záležitost. „Pokud budete mít problém, víte, že je tu paní školní metodička prevence nebo já, samozřejmě, třídní se vám věnuje, paní sekretářka, ale kdybyste něco potřebovali, ťukněte, víte, kde mě najdete. A první ročníky si v ten první školní den zveme na 9.30, pozveme je do auly, kam zároveň sežvu všechny zaměstnance školy a představím je. Kdo učí dílny, kdo učí výtvarku, kdo teorie. Pak kolegy propustím a pak máme pro ně se zástupkyní a třídní takový seznamovací program, aby věděli nějaké základní informace. Prváci pak mají celý první týden seznamovací, v Majáku, pak mají učební styly, jdou se podívat i po městě. A když se pak učí v dílnách, tak je provedeme i školou – „tady v té učebně vidíte...“, oni stejně ten první měsíc tady bloudí trochu.

RV: Když by s vámi nějaký student chtěl mluvit, co má udělat?

MPB: Jednoduše, přijde do sekretariátu, ťukne, jestli mám čas, buď mám, nebo přijde třeba za půl hodinky. Já mám oficiálně vypsané nějaké návštěvní hodiny, ale v podstatě je nikdo nedodrží, protože většinou, když je nějaký problém nebo když někdo potřebuje, řešíme to hned. Dveře sekretariátu jsou otevřené pořád, když můžu, tak já mám otevřené dveře do sekretariátu, takže už slyším rovnou, nebo jim paní sekretářka řekne, ať jdou rovnou, nebo ať přijdou později.

RV: Vypadá to jako detail, ale je to důležitý signál – ty otevřené dveře.

MPB: Pro mě je to takhle jednodušší, já mám přehled, co se děje, i s čím třeba jdou za paní sekretářkou, naštěstí dokážu tříštit pozornost, pro mě toto není komplikace pro práci.

RV: Jak často průměrně přijdou žáci s něčím?

MPB: Tak třikrát čtyřikrát za dopoledne. Oni jsou zvyklí chodit a mně to nevadí. Když třeba potřebují potvrzení, paní sekretářka zrovna vyběhla na poštu, tak jdou rovnou. Můžu si to dovolit, protože těch dětí je tu relativně málo. Kdyby jich bylo 400, tak toho nejsem schopná, ale takhle ano. Ale dá se toto třeba podělit se zástupcem. Nebo pevněji určit, v těchto a v těchto hodinách jsem plně dostupná. Když je větší problém, třeba doma, tak se domluvíme se studentem na konkrétní hodinu.

RV: Docela se angažujete. Nemají kolegové někdy pocit, že do toho vstupujete moc?

MPB: Oni jsou rádi. Nemůžu samozřejmě mluvit za ně, nevím. A každý to má asi trochu jinak. Ale když už je tam nějaký větší problém, tak jsou rádi, že to nepadá na jejich hlavu, že tam ještě někdo je. Ono ve finále budu muset stejně rozhodovat já, za ten problém nesu odpovědnost. I to je třeba důvod, proč jsem ráda seznámená s problémem rychle, protože tak můžu líp ovlivnit, co se děje, aby to nedošlo moc daleko.

RV: A mluvili jste s kolegy právě o tom systému – jak nám to funguje? Měli jste k tomu nějakou radu nebo se s někým externím radili?

MPB: Ano, my máme různé vzdělávání, většinou to bývá nějak zaměřené, třeba na šikanu. I když se přiznám, že problémem je teď pro mě spíš ta narůstající absence, když mají migrénu a zůstanou doma, někdy mají fakt migrénu, a někdy si zvykli na systém, že jim to maminka omluví. S tím se teď potýkáme nejvíc. Kolegové by si úplně nenechali mluvit do věcí, které mi nepřísluší. A někdy, když je to třeba hodně intimní, tak mi to ten dílenský učitel ani neřekne, vyřeší to s tím studentem úplně zvlášť. A já se to pak dozvím až potom – „povídali jsme si a už je to dobrý...“

RV: Máte k tomu nějaké, třeba i neformální, porady?

MPB: Ono mi to bylo trochu i vyčteno v rámci minulého konkurzu – já nejsem příznivcem velkých porad s velkými zápisy. Tam se toho mnoho nevyřeší. Samozřejmě, že máme pedagogické porady, ale jinak si děláme neformální dílčí porady s dílenskými, výtvarníky zvlášť. Protože někdy se to týká jen určitého oboru, to je nejjednodušší za nimi zajít do jejich kabinetu, do té dílny a dohodneme se prostě rovnou my tři. Takže já si vychytám ty tři čtyři lidi, kteří za to odpovídají, a s nimi to řeším. Nebo proč to řešit v širším kolektivu, když část z nich to dítě vůbec neučí.

RV: Ano, paní kolegyně říkala, že se třeba u těch absencí snažíte to zachytit výrazně dřív.

MPB: Ano, je důležité zjistit rychle důvody, zdravotní důvody, rodiče se rozvádějí, najednou by to tam vyskočilo, půl roku by bylo, že jsme nic neřešili.

RV: Máte i nějakou neformální dohodu s třídními, aby ty signály vysílali?

MPB: Když se to dítě řádně omlouvá, tak měsíc dva, člověk může být nemocný. Pak už je potřeba, aby ten třídní dal vědět, a už se to musí řešit.

MPB: Pak už si studenta i zveme a musíme nastavovat pravidla, jak a kdy si to doplní. Má systém, má vypsané, kdy má jaké konzultace, s kým, kdy musí dokončit nějakou práci. Metodička prevence jim přesně vypíše, co je potřeba doplnit, tohle dostane jako rozpis – a když ho splní, tak ve finále není problém. Když ho neplní, tak znova musíme nastavit, hlídat. Zjišťovat, proč to třeba jinde už zvládl, ale v nějakém předmětu ne. Je to plán doklasifikací, kdy to dítě něco nesplnilo, dělá se to vždy k pololetí a poslednímu čtvrtletí, aby se to stihlo doplnit. Přesně se vypíše, co bude doplněno, třeba obsah látky... v termínu a musí to stvrdit podpisem ten učitel, kterého se to týká. Žák si musí ty kantory oběhnout s tímto papírem, oni mu tam nadiktují, sepiší, co v kterém předmětu chybí, aby mu mohli uzavřít známku, když to splní, napíší mu známku na ten papír, nahlásí se to u paní sekretářky.

RV: Toto jste si vymysleli sami?

MPB: Toto jsme si vymysleli sami, protože nám to přišlo, že je to nejjednodušší, když to budou mít na jednom papíře, kde jim co uniká, co mají mít splněno.

RV: V jaké fázi se zakládá tento plán?

MPB: Většinou se zakládá po výchovné komisi s tím, že plán bude vytvořený tehdy a tehdy, většinou je potřeba tak týden, aby žák stihl všechny ty kantory oběhnout, dodržování tohoto plánu by měl pak hlídat třídní učitel. Snažíme se, aby to proběhlo tak, aby mohl na pololetí dostat známku, aby to stihl podle tohoto plánu splnit do pololetí. V momentě, kdy tam žák má nějaké neklasifikace, tak vzniká plán s tím, že třeba do února je potřeba dělat komisionální zkoušky.

RV: Aby to vypadalo jednotně, domluvili jste si nějaký postup nebo šablonu?

MPB: My máme takový vzor, zeptám se paní sekretářky, jestli už je dala do archivu za loňský rok.

Odpovědi ředitelky na otázky položené písemně (únor 2020)

Jak monitorujete žáky, kteří mají s učením potíže?

Již při přijímacím řízení zjišťujeme, zda žáci nejsou v péči PPP, aby bylo možné případně doporučení PPP zohlednit v rámci přijímacího řízení například z hlediska časové dotace jednotlivých částí přijímacího řízení. Pokud se uchazeč stane žákem I. ročníku, výchovný

poradce ve spolupráci s třídním učitelem zjišťuje, kteří žáci jsou v péči PPP, případně kteří žáci jsou ze znevýhodněných sociálních podmínek a podobně. Těmto žákům vychází škola vstříc v rámci doporučení, která nám odborná pracoviště poskytují. V rámci školního roku jsou pravidelně v rámci pedagogických porad vyhodnocovány studijní výsledky žáků a v případě žáků, kteří nedosahují požadovaných výsledků, jsou přijímána opatření.

Jak probíhá komunikace se žáky, s rodinami?

Žákům je umožněno své problémy svěřit třídnímu učiteli, výchovnému poradci či metodikovi prevence. Vzhledem k tomu, že je naše škola velmi specifická tím, že žáci mají velkou část výuky v malých kolektivech (VYP, PCV, NAV po jednotlivých zaměřeních – max. 8 žáků ve skupině), jsou žáci zvyklí svěřovat své problémy také svým výtvarným učitelům a odborným učitelům PCV. Existuje tedy poměrně velké množství příležitostí jak zjistit, že má žák nějaké potíže.

Kdo se zapojuje do řešení, když se zjistí, že někdo neprospívá?

Zapojuje se pedagog daného předmětu, třídní učitel, výchovný poradce, metodik prevence v případě problémů způsobených vysokou absencí, ředitel školy, který je prostředníkem pro jednání s rodiči žáka.

Je škola nějak aktivní v organizaci doučování? Je v tom nějaký systém, nebo je to ad hoc? Má škola pro doučování nějakého partnera, např. z neziskového sektoru?

V současnosti škola nabízí v rámci projektu Šablony doučování z předmětu ČJL ve 4. ročníku, viz příložené materiály (toto doučování probíhá dlouhodobě a probíhalo již před projektem Šablony – projektem jsme však získali možnost odměnit pedagoga školy za doučování), v loňském roce probíhalo doučování v ANJ pro 4. ročník a máme toto doučování přichystané i pro tento rok. Nezávisle na projektu Šablony probíhá doučování v předmětu Dějiny výtvarné kultury pro žáky čtvrtého ročníku. Plošné doučování je zaměřeno především na čtvrtý ročník, jehož žáky je třeba co nejlépe připravit k maturitní zkoušce. V prvním až třetím ročníku jde o individuální doučování na základě požadavků jednotlivých neprospívajících žáků. V minulosti jsme také v jednom případě sociálně slabého žáka spolupracovali se sdružením Compitum, neziskovým subjektem, který nabízel doučování žáků žáků gymnázií.

Doučování probíhá v předmětech ČJ, ANJ a Dějiny výtvarné kultury ve čtvrtém ročníku organizovaně pro všechny zájemce. V současnosti je možné hradit pedagogům doučování v rámci projektu Šablony.

Využívali jste k pomoci ohroženým žákům nějaký projekt?

Jak již bylo zmíněno, pro doučování jsme využívali projekt Šablony a plánujeme v něm pokračovat i pro následující projektové období. Projekt Šablony nám umožňuje zajistit doučování v maturitních předmětech.

Jak do toho zapojujete rodiče? Jak podporujete rodiče neprospívajících žáků?

Rodiče jsou zapojováni do spolupráce na základě vzdělávacích výsledků žáků. Obvykle po pedagogické radě jsou rodiče žáků, u kterých se objeví vzdělávací potíže, pozváni na setkání s výchovným poradcem, ředitelkou školy, metodičkou prevence a učiteli, v jejichž předmětu žák nedosahuje požadovaných výsledků. Na základě tohoto setkání jsou pak přijímána opatření, o kterých jsou rodiče informováni, případně na nichž s pedagogy spolupracují.

S rodiči žáků je nutné vždy vést konstruktivní dialog, jestliže žák neprospívá. Je přijímáno opatření ve spolupráci s žákem, pokud se situace nezlepší, je nutné kontaktovat rodiče. Rodiče a žák jsou pozváni a konzultaci, případně komisi, která má za cíl přijmout opatření, které by vedlo k zlepšení situace. Se žákem je obvykle prodiskutován postup, jakým způsobem bude

v jednotlivých předmětech postupovat, jakou látku a v jakém období doplní. Viz příložené dokumenty. S žáky i s rodiči pracujeme především individuálně. Vzhledem k zaměření školy se příliš často neobjevuje, že by žák neprospíval ve výtvarném nebo odborném předmětu. Častější je neprospívání v předmětech MAT, FYZ a CHE, které se učí pouze v prvním, případně prvním a druhém ročníku. Ve vyšších ročnících se pak může objevit neprospívání v maturitních předmětech ANJ, CJL, Dějiny výtvarné kultury či TECH.

Jak se pomoc neprospívajícím žákům promítá do kultury školy, do atmosféry, do dokumentů, do zásad klasifikace?

Zásady klasifikace jsou pevně stanoveny ve vnitřním předpisu (viz dokument...). Pokud mají žáci absenci větší než 25 % v rámci předmětu, nejsou v daném předmětu klasifikováni v řádném termínu. Plní doklasifikaci (doplňkovou práci, referáty, kresby navíc apod.) dle dohody s pedagogem, případně s komisí.

Jak jsou do podpory neprospívajících žáků zapojeni: třídní učitelé, učitelé předmětů, výchovný poradce, popř. kariérový poradce, zástupci ředitele, školní psycholožka atd.?

V rámci komunikace s neprospívajícím žákem a jeho rodiči je zapojen třídní učitel, výchovný poradce, min. preventista, ředitel školy a pedagogové předmětů, v nichž žák neprospívá. Je svolána schůzka všech zúčastněných a v rámci ní jsou přijímána opatření, jejich naplňování kontroluje pedagog předmětu a třídní učitel. Výchovný poradce a preventista se pak zapojují v rámci spolupráce s PPP nebo psychologem apod. Škola nemá vlastního psychologa, ale v novém projektovém období jsme získali finanční prostředky na 12 měsíců práce školního psychologa.

Jakým způsobem mezi sebou pedagogičtí pracovníci komunikují v případech konkrétních žáků, kteří potřebují podporu? Jak je tato komunikace nastavena systémově?

Pedagogové vzhledem k velikosti pedagogického sboru i množství žáků komunikují především osobně, případně používají e-mail (nejrozšířenější způsob komunikace v rámci školy).

Jak pro tyto účely využíváte podpůrná opatření?

Ano, především v případě, že má žák na podpůrné opatření nárok vzhledem k péči v PPP apod.

Jak v tomto spolupracujete s poradenskými zařízeními, např. PPP?

PPP nám se žáky, kteří jsou v péči PPP, pomáhá. Ve spolupráci s PPP vznikají individuální vzdělávací plány, v minulosti i plány pedagogické podpory. U žáků, kteří nemusí mít IVP, nám PPP dávají doporučení, jak se žáky pracovat, jak jim pomoci při vzdělávání apod.

Děláte v této oblasti něco, o čem si myslíte, že to jiné školy v okolí nedělají?

Domnívám se, že velkým přínosem naší školy je především rodinná atmosféra školy a malý kolektiv, ve kterém se dá individuálně přistupovat ke každému žákovi.

Využíváte nějakých pomůcek při poskytování podpory neprospívajícím žákům?

Pedagogové používají pomůcky vhodné pro daný předmět (např. soubory volně dostupných testů nebo e-materiály).

Využíváte individuální vzdělávací plány, plány pedagogické podpory?

Individuální vzdělávací plány vytváříme ve spolupráci s poradenskými zařízeními PPP Jablonec nad Nisou, PPP Liberec apod. Plány pedagogické podpory jsme v minulých letech pro žáky zpracovávali, ale v tomto roce nám bylo řečeno, že již není třeba je vytvářet. Žáky ovšem vedeme v patrnosti a pracujeme s nimi na základě doporučení z PPP.

Jak vyhodnocujete práci se žáky, kteří mají potíže?

Studijní výsledky žáků, u kterých se problémy s prospěchem objevily, jsou sledovány průběžně třídním učitelem a pedagogy, v jejichž předmětu se problémy objevily. Třídní učitel je v úzkém kontaktu také s rodiči žáka, pokud jde o žáka mladšího 18 let. Osvědčilo se nám však zapojovat do problému i rodiče starších žáků.

Pracují na tomto učitelé týmově, nebo spíš individuálně?

Vždy záleží na předmětu, ve kterém žák nedosahuje požadovaných výsledků. V případě teoretických předmětů ANJ, ČJL apod. jde spíše o individuální práci pedagoga daného předmětu se žákem. Pedagog samozřejmě spolupracuje také s třídním učitelem žáka a jeho prostřednictvím také s rodiči žáka. V případě odborných předmětů jako VYP, NAV, PCV je nutná součinnost všech pedagogů těchto předmětů, protože se výsledky těchto předmětů významně ovlivňují.

Je nějak zapojený internát, vychovatelky?

Vzhledem k poměrně malému množství žáků umístěných na internátě a vzhledem k tomu, že je internát spravován jinou institucí, nespolupracujeme nijak cíleně se zaměstnanci internátu. Nicméně jsme jim k dispozici v případě, že vznikne požadavek z jejich strany.

Jakým způsobem upravujete režim neprospívajících žáků?

Se žáky je individuálně domlouván systém doplňování látky a jejího ověřování. Např. v ČJL nabízí paní učitelka možnost doplnit si chybějící testy či testy, ve kterých nedosáhli dobrých výsledků, v ranních hodinách v průběhu pracovního týdne. Vždy jde o individuální dohodu mezi pedagogem a žákem, přičemž se snažíme dopředu domluvit termíny i obsah učiva tak, aby měl žák dostatek času na přípravu, následně je v určeném termínu ověřována znalost látky.

Jaké motivační prvky využíváte při podpoře neprospívajících žáků?

Podpora a motivace vychází především z individuálního dialogu se žákem.

Jak komunikuje škola tuto svou připravenost pomáhat žákům v potížích navenek, např. na webu?

Žákům je doučování nabízeno prostřednictvím e-mailu i osobně. Na webu je doučování komunikováno v rámci projektu Šablony.

Jak je práce se zaostávajícími žáky propojena s DVPP?

Pedagogové školy se v rámci DVPP účastní seminářů, které jim pomáhají v osobnostním i odborném rozvoji. V teoretických předmětech je nabídka seminářů výrazně širší než v odborných předmětech, ale i v tomto typu předmětů se snažíme pedagogům zajistit semináře, které mohou přispět k jejich rozvoji.

Jak identifikujete, že s někým bude potřeba cíleně pracovat? Které signály přitom rozeznáváte?

Základním ukazatelem neprospívání žáka v určité oblasti jsou jeho vzdělávací výsledky (nejde pouze o známky, ale také o další výsledky vzdělávacího procesu, např. kresby, dílenské práce apod). Nejčastěji však žáci neprospívají v předmětech jako ANJ, ČJL, MAT, FYZ a dalších teoriích, ve kterých je možné znalost ověřovat zkoušením, pohovorem, testy, písemkami apod.

Poznámky z telefonického rozhovoru se školní metodičkou prevence (červen 2020)

Alfou a omegou prevence sociálněpatologických jevů, předčasné odchody ze vzdělávání – vysoce rizikový faktor rozvoje těchto jevů – nevyjímaje, je skutečnost, že jsme malou školou, která vzdělává přibližně 130 žáků a studentů. Tzn. všichni znají všechny a objeví-li se jakýkoliv problém, stává se věcí veřejnou v dobrém slova smyslu. K tomu přispívá i fakt, že jsou žáci každé třídy rozděleni do čtyř malých skupin podle oboru, zaměření. Nejvíce jich je osm, ale stává se, že v některých oborech je jich méně než pět. V ateliérech a dílnách tráví žáci přes 20 hodin týdně. Protože tam mají k sobě velmi blízko a také proto, že při své výtvarné tvorbě mají možnost diskutovat o leccems, často i o svých velmi osobních záležitostech, dozvídá se dílenský učitel nebo výtvarník informace, díky kterým může ve spolupráci s ŘŠ, TU, VP, MP pomoci. Žáci se v těchto malých skupinách se svým problémem učiteli svěřují a ten jim pak doporučí, domluví konzultaci s ŘŠ, TU, VP, MP. Proto bývají problémy včas zachyceny. Pokud se neosmělí sám žák, nabídne mu pomoc spolužák a jde s ním za příslušnými dospělými.

Podporu žáků, kteří nedosahují očekávaných výsledků vzdělávání, realizujeme formou konzultací, doučování, možností opravit si známku i opakovaně, náhradní prací a dalšími aktivitami, např. v hodinách ČJL dramatizací textů nejen probíraných autorů. Na tzv. komponovaných hodinách se podílejí všichni žáci třídy, někteří se stávají herci a učí se role. Je to oblíbené u žáků, kteří si chtějí zlepšit známku, protože za dobře zvládnutou, dostatečně dlouhou roli se jim známka za pololetí zlepší o jeden stupeň. Jiní si připravují prezentace o životě a tvorbě autora, další mluvnické cvičení o knize, plakát, kostýmy. Za to všechno pak získají jedničku za aktivitu. Pak pozvou paní ředitelku a předvádějí, co se naučili. Dramatizace ještě ožijí při školní akademii. Jinak mohou i v ostatních hodinách – OBN, EKO, ZEK připravit cokoli zajímavého. Když se jim to podaří, opět získají dobrou známku za aktivitu. Samozřejmě jsou v posledních 10 letech tzv. přípravy k MZ pro žáky 4. ročníku, při nichž se v 1. pololetí opakují, rozebírají knížky, které mají žáci ve svých maturitních seznámech, a ve 2. pololetí nacvičují práci s neuměleckým textem. Konají se jeden den v týdnu vždy od 7.10 do 7.55. V posledních letech jsou tyto hodiny ještě podporovány projekty na podporu neúspěchem ohrožených žáků: doučování žáků SŠ ohrožených školním neúspěchem – Rozvoj kompetencí učitelů SUPŠ a VOŠ JBC.

Aby ŘŠ včas zabránila problémům ve vzdělávání, velmi pečlivě sleduje docházku a prospěch žáků. Žádá TU, aby ji v případě podezření, že není něco v pořádku, neprodleně informovali, a pak v co nejkratším možném termínu svolává výchovné komise, jichž se účastní vedle ní také žák, rodiče, TU, VP, MP. Při nich se na základě vyjádření všech účastníků snaží získat co nejvíce informací a pak navrhnout co nejpříjemnější řešení, které by akceptovali žáci, jejich ZZ i pedagogové. Vždy zdůrazňuje, že jsou jim pedagogové zcela k dispozici, že jim nabízejí pomoc v podobě konzultací, náhradních termínů, doklasifikace apod.

Ředitelka školy přesvědčuje žáky, kteří uvažují o odchodu ze školy, že by bylo nejlepší, aby studium pouze přerušili, nezavírali si zadní vrátka a v klidu přemýšleli o možnosti návratu do školy, když již znají pedagogy i prostředí.

Ještě dodatek ke klasifikaci v ČJL – z písemných i ústních zkoušek, díky kterým se připravují k MZ, nedostávají 5, ale 0, a ty pak musí odstranit, doplnit známkou lepší než 5. Tím se už od 1. ročníku (intenzivněji ve 4. ročníku) systematicky připravují k MZ, což by opět mělo přispět k zabránění předčasným odchodům ze vzdělávání. Každé ráno, kdy učím, nabízím od 7.00 do 7.50 možnost doučování, opravení známky, vystoupení s čímkoliv, pokud má žák např. problémy s prezentací před třídou, ale i rozhovoru o čemkoliv.

